

Nr 331.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften; given Stockholms slott den 16 april 1917.

Under åberopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen att antaga bilagda förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Conrad Carleson.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföras statsmyndigheterna till följande avdelningar:

Första åvdelningen.

Underdomstolar i stad; — — — — — magistrater och övriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar; till statsförvaltningen hörande myndigheter i municipalsamhällen och med municipalsamhällen jämförliga samhällen; notarii publici — — — — —
— — — — —

vid Kungl. Maj:ts orden.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag, denna tariff:

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Fastighetsbok</i> , utdrag av, som tecknas på lagfartsbevis eller på utdrag av lagfarts- eller in-teckningsprotokoll	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
<i>Fastighetsregister</i> , avskrift eller utdrag av upplägg i, som jämlikt § 28 i förordningen angående jordregister eller 2 kap. 5 § i lagen om fastighetsbildning i stad eller 30 § i förordningen med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad rekvideras av förrättningsman	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
som eljest begäres:										
om avskriften eller utdraget omfattar blott ett inskrivningsrum	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
om avskriften eller utdraget omfattar mera än ett inskrivningsrum:										
för det första rummet	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
för vardera av det andra och tredje rummet	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—
för ett vart av efterföljande rum	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—
<i>Fiskepass</i> ; se <i>Pass</i> .										
<i>Intyg</i> om registrering av mönster	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
› att ansökning om varumärkes registrering mottagits eller att registrering av varumärke förnyats	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
<i>Kallelse</i> å okända borgenärer i anledning av ansökning om tillstånd att nedsätta aktiebolags kapital .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>Expedition</i> som icke här ovan är särskilt nämnd, varje ark	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.
 Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:

medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

nykterhetsnämnder, alkoholistanstalter och enskilda parter i mål och ärenden rörande tillämpning av vad särskilt är stadgat om behandling av alkoholister;

pensionsinrättningar;

— — utländska hamnar.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Byte av fartyg (präm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om bytet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Anmälan, varom här är fråga, skall åtföljas av intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män om fartygets värde.

I övrigt skall i tillämpliga delar i fråga om byte av fartyg gälla vad om köp av fartyg i denna paragraf är stadgat.

Köp av fartyg (präm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om köpet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Upphör fartyg på grund av försäljning till utlandet att vara svenskt, skall anmälan för dess avförande ur fartygsregistret förses med stämpel enligt vad här ovan stadgas.

Vid köp av fartyg från utländsk ägare ävensom vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg, äger här ovan stadgade avgiftsskyldighet icke rum.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlåtes inom den för anmälan stadgade tid och inom samma tid i sammanhang med sådan anmälan företes, äger stämpelbeläggning rum endast för sista fånget.

Anmälan, som här ovan omförmäles, skall åtföljas av skriftlig, såväl av köparen som av säljaren meddelad uppgift å köpeskillingen ävensom på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form därutöver lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet.

Sökes på grund av köpeavhandling om fast egendom eller om fartyg hos offentlig myndighet in-teckning eller på grund av köpeavhandling, som nyss nämnts, eller köpeavhandling om lösören, vilka i säljarens vård kvarbliva, betalning för ogulden köpeskilling, skall köpeavhandlingen förses med särskild stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket in-teckning eller betalning sökes;

dock är köpeavhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller in-teckning sökes i järnväg.

Se för övrigt 9, 10 och 13 §§ samt 34 § 2 mom.

10 §.

1. lika med nuvarande 10 §.

2. Vid köp av fartyg beräknas stämpelavgiften å köpeskillingen, därest icke omständigheterna giva anledning till antagande, att denna understiger fartygets verkliga värde.

Vid byte av fartyg ävensom vid köp av fartyg, där köpeskillingen icke kan läggas till grund för stämpelberäkningen, skall stämpelavgiften beräknas å det värde, vartill fartyget uppskattas enligt intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män.

Vad i detta moment är stadgat i fråga om köp och byte av fartyg äger motsvarande tillämpning beträffande köp och byte av lott i fartyg.

3. De bevis och intyg samt övriga upplysningar, som prövas nödiga för styrkande av värdet av i denna paragraf omförmäld egendom, skola av den avgiftsskyldige tillhandahållas vederbörande myndighet, vid äventyr att de eljest på den avgiftsskyldiges bekostnad införskaffas.

34 §.

2. Senast inom en månad efter det avtal, vare sig skriftligt eller muntligt, träffats om köp av ej registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg om minst 40 bruttotons dräktighet eller av lott i sådant fartyg skola säljaren och köparen hos länsmannen i det länsmansdistrikt eller stadsfiskalen i den stad, där fartyget vid försäljningen hade sin hemort, gemensamt göra skriftlig anmälan om det träffade avtalet.

Anmälan skall avgivas i två exemplar, av vilka det ena förses med stämpel till behörigt belopp. Där avtalet ingåtts skriftligen, skall anmälan åtföljas av avhandlingen därom samt innehålla uppgift om, vilken av kontrahenterna denna tillhör.

Länsmannen eller stadsfiskalen skall tillse, att anmälan dels åtföljes av de i 8 § under rubriken: köp av fartyg omförmälda handlingar och dels är försedd med stämpel till behörigt belopp och, därest det sistnämnda icke är förhållandet, anmana kontrahenterna att åsätta felande stämpel samt därvid erinra om den i 47 § stadgade påföljd för underlåtenhet.

Sedan anmälan befunnits vara behörigen stämpelbelagd och de åsatta stämplarna funnits vara makulerade, skall länsmannen eller stadsfiskalen å det stämpelbelagda exemplaret av den ingivna anmälan utan avgift meddela bevis, att anmälan behörigen stämpelbelagd blivit hos honom förededd, och om dagen, då detta skett, varefter berörda exemplar av anmälningskriften tillhandahålles den av kontrahenterna, som ingivit handlingarna. Har avhandling om köpet åtföljt anmälan, skall enahanda bevis utan avgift tecknas därå och avhandlingen därefter tillhandahållas den, som i anmälan uppgivits som dess ägare.

Vad i detta moment är stadgat beträffande köp av fartyg äger motsvarande tillämpning med avseende å byte av fartyg.

36 §.

2. Finner advokatfiskalen på grund av anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i avseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 50 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande av kronans rätt finner sådant nödigt, i hovrätten föra talan mot enskild part om utgivande av felande stämpelbelopp. Angående klagan över hovrättens beslut i sistnämnda fall gälla vad i 20 § 1 mom. är föreskrivet.

47 §.

1.—5. se förslag i kungl. propositionen nr 95 A.

6. Om köpare av registreringspliktigt eller eljest registrerat fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåter att inom stadgad tid anmäla fånget till inskrivning i fartygsregistret och därigenom föranleder, att stämpelavgift för fånget icke

i behörig ordning erlägges, böte ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förses, dock minst tjugufem kronor. Lag samma vare för den, som genom byte blivit ägare av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Om säljare och köpare av icke registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåta att förse den i 34 § 2 mom. omförmälda anmälan vid dess ingivande till vederbörande länsman eller stadsfiskal med stadgad stämpel, böte vardera hälften av den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor. Lag samma vare för dem, som träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Där säljare och köpare av fartyg, varom i andra stycket av detta moment är sagt, eller av lott i sådant fartyg underlåta att inom tid och på sätt, som i 34 § 2 mom. stadgas, om det upprättade avtalet göra anmälan, böte vardera ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förses, dock vare minsta bot för en var av dem tjugufem kronor; och gäller vad här är stadgat i tillämpliga delar även med avseende å dem, vilka med varandra träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

7. Har köpare eller säljare av fast egendom eller av fartyg eller lott i fartyg genom avtal om betalning utöver vad den för lagfarts vinnande eller vid anmälan till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet företedda köpeavhandling eller, vad beträffar fartyg eller lott i fartyg, därvid lämnade uppgift om köpeskillingen innehåller eller genom erläggande eller mottagande av sådan betalning föranlett, att stämpelavgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med vad därtill hörer eller fartyget eller fartygslotten, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock icke under tjugufem kronor.

8—10. se förslag i kungl. propositionen nr 95 A.

Denna förordning träder i kraft, såvitt angår 1 och 3 §§, den 1 september 1917 och i övrigt den 1 juli 1917.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april
1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Om stämpel-
avgift vid
köp och byte
av fartyg.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Carleson anförde:
Med anledning därav, att det, såsom även riksdagen i skrivelse den 15 juni 1916 nr 264 framhållit, funnits behöfligt att vidtaga vissa ändringar i stämpelförordningen i syfte att dels meddela särskild bestämmelse om stämpelavgiftens beräkning vid byte av fartyg, där mellangift förekommer, dels med stämpelbeskattning träffa även muntliga avtal om köp eller byte av icke registreringspliktiga eller eljest registrerade fartyg om minst 40 bruttoton hava inom finansdepartementet verkställt de för hithörande frågors utredning nödvändiga undersökningar samt utarbetats förslag till den ifrågasatta lagstiftningen. Resultatet av det förberedande utredningsarbetet föreligger i ett av landskamreraren Otto V. Landén avgivet förslag till förordning om ändrad lydelse av 8, 10, 34 och 47 §§ förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, vilket förslag med därtill hörande, i en promemoria gjorda uttalanden till förslaget motiverande och belysande såsom bilaga torde få åtfölja detta protokoll.

Över förslaget hava statskontoret och kommerskollegium efter nådig

befallning avgivit underdåniga utlåtanden, statskontoret den 5 och kommerskollegium den 10 mars innevarande år.

Förslaget innefattar ändring i gällande bestämmelser om stämpelavgift vid köp och byte av fartyg i huvudsakligen följande avseenden.

Beträffande själva grunden för skattens beräkning har såtillvida skett en omläggning, att skattebeloppet satts i beroende under alla förhållanden av fartygs värde, vilken omläggning är av särskild betydelse i fråga om fartygsöverlåtelse genom byte, vid vilka skatten för närvarande beräknas efter fartygs storlek.

Köpeskillingen skall, vad beträffar köp av fartyg, i allmänhet ligga till grund för stämpelavgiftens beräkning, där ej omständigheterna giva anledning till antagande, att den understiger fartygets verkliga värde.

För vinnande av utredning om värdet å fartyg i de särskilda fall, där stämpelavgift ifrågakommer, har stadgats, att, där köpeskillning ej förekommer eller ej anses böra ligga till grund för värdets beräkning, värdet skall uppskattas med ledning av intyg av trovärdiga män eller efter vederbörande myndighets prövning.

Skattskyldigheten har, jämväl i fråga om icke registreringspliktiga eller eljest registrerade fartyg, utsträckt till att omfatta även avtal, som icke ingåtts skriftligt, och har med avseende härå stadgats, att stämpel-skattskyldigheten i dylika fall skall fullgöras genom stämpelbeläggning av en anmälan om avtalet, vilken det ålagts kontrahenterna att inom viss tid efter avtalet ingiva till vederbörande polismyndighet.

Stämpelavgiftens belopp, som för närvarande är, vid köp av fartyg, 60 öre för varje fulla 100 kronor av köpeskillingen och, vid byte av fartyg, 15 öre för varje bruttoton av fartygets dräktighet, har föreslagits att såväl vid byte som vid köp utgöra 90 öre för varje fulla 100 kronor av fartygets värde vid tiden för överlåtelsen.

I åberopade promemoria erinrades till en början, hurusom de gällande bestämmelserna på förevarande område dels visat sig giva anledning till osäkerhet vid tillämpningen i vissa fall, dels vore ägnade att möjliggöra ett kringgående av skattskyldigheten. I sådant avseende framhölls bland annat, hurusom vid köp av fartyg kontrahenterna genom att i köpeavhandlingen angiva köpesumman till ett belopp, som understege fartygets verkliga värde, undginge att erlagga stämpelavgift till avsett belopp, samt att vid byte av fartyg förekommit, att mellangift till avsevärt belopp betingats, i vilket fall — såsom av ett från erfarenheten hämtat exempel även framginge — olika meningar gjort sig gällande, huruvida vid stämpelavgiftens beräkning borde tagas hänsyn även till mellangiftens belopp. För att på en gång bereda skydd mot kringgående av alla slag och bringa

bestämmelserna om stämpelskatteskyldighet vid överlåtelse av fartyg till full enhetlighet, oberoende av överlåtelsens natur av köp eller byte, samt till överensstämmelse med vad redan gäller i fråga om skattskyldigheten vid fång av annan egendom föreslogs sålunda, på sätt jag redan antytt, att stämpelavgiftens storlek vid alla slag av fartygsöverlåtelse, där stämpelavgift ifrågakommer, skulle ställas i beroende av fartygets värde. I denna riktning hade den ändring av hithörande bestämmelser gått, som genomförts vid 1916 års riksdag, då rättigheten att i visst fall antaga tontalet till beräkningsgrund för stämpelavgiften avskaffats med avseende å köp av fartyg. Bestämmelsen, att stämpelavgiften med avseende å dessa fång alltid skall beräknas å köpeskillingen, finge anses såsom ett uttryck för strävandet att lägga gällande pris — d. v. s. värdet — till grund för avgiftsberäkningen. Den i fråga om stämpelavgiftens belopp föreslagna höjningen från 60 öre till 90 öre för varje fulla 100 kronor av fartygsvärdet stode i samband med den, efter vad förslagsställaren hade sig bekant, ifrågasatta höjningen av stämpeln vid överlåtelse av fast egendom.

Övriga i det vid promemorian fogade förslaget upptagna ändringar torde här icke behöva närmare beröras. Jag vill blott erinra om att i 47 § 6 mom. första stycket nu inskjutits orden »lott i sådant fartyg», vilket redan år 1916 borde hava skett.

Statskontoret.

I sitt utlåtande över förslaget har statskontoret anfört, dels att skatteförhöjningen syntes vara av omständigheterna fullt påkallad, dels att de i övrigt föreslagna bestämmelserna icke heller givit anledning till erinran från statskontorets sida. Statskontoret tillåte sig emellertid att i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på ett förhållande, som syntes böra föranleda någon åtgärd, i syfte att föranleda viss revision av 1 § nådiga förordningen den 22 juni 1911 angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift. Till statskontorets uttalande i denna del skall jag senare återkomma.

Kommerskollegium.

Kommerskollegium har till en början uttalat, att den föreslagna omläggningen av skatten till att vid byte utgå efter fartygets värde stode i närmare överensstämmelse med den ifrågavarande skattens natur och vore ägnad att giva bättre och rättvisare skatteresultat på samma gång som därigenom vunnos större likformighet vid taxeringen. I betraktande av de påtagliga fördelar i fråga om ett mera rationellt resultat, som beräkning efter värde innebure, framställde sig ock frågan, om icke samma princip skulle lämpligen kunna utsträckas till att bliva avgörande även för bestämmandet av gränsen för skattens tillämplighetsområde. Den i detta hänseende efter fartygs storlek fixerade begränsningen för skatteplikten att avse endast avtal om fartyg av minst 40 tons bruttodräktighet för-

anledde till det missförhållandet, att från skatteplikt uteslötes avtal om fartyg, som med hänsyn till värdet vore ur skattesynpunkt av törhända vida större betydelse än en stor del fartyg, som fölle inom skattegränsen. En omläggning i detta hänseende skulle visserligen bliva förenad med åtskilliga olägenheter vid tillämpningen, särskilt därigenom att en sådan gräns måste bliva till en viss grad flytande, men det syntes i allt fall kunna ifrågasättas, om icke desamma skulle mer än väl uppvägas av fördelarna, bland annat jämväl den att härigenom skulle upphöra anledning till att från mätningsskyldighet författningenslignat befriat fartyg skulle allenast med hänsyn till eventuell skatteplikt kunna bliva nödsakat att underkastas mätning. I varje fall skulle på detta sätt bättre fyllas kravet på en rättvis beskattning. Redan förut i skattelagstiftningen, såsom t. ex. i fråga om gåvoskatten och inkomstskatten, hade enskildes skatte- och deklara-tionsplikt satts i beroende av skatteobjektets värde. Den större svårigheten med hänsyn till gränssfall att övervaka fullgörandet av eventuell skyldighet i berörda hänseendet måste såsom korrektiv mot underlåtenhet göra särskilda ansvarsbestämmelser påkallade. Skulle de antydda syn-punkterna vinna avseende, syntes skattegränsen lämpligen böra sättas till ett visst icke alltför lågt värde, exempelvis 3,000 kronor, som vore skattegräns för gåva.

I fråga om det värde, som bör läggas till grund för stämpel-avgiftens beräkning, har collegium av åtskilliga skäl stannat vid den åsikten, att marknadsvärdet icke under alla förhållanden ägnade sig till beräknings-grund. Enligt collegii mening vore det lämpliga underlaget för skatten det värde, som vid köp av fartyg tagit sig uttryck i köpeskillingen. Denna borde även principiellt göras till underlag, likväl med den av hänsyn till möjligheten av ett kringgående av skattskyldighet betingade modifikation, att, om i visst fall omständigheterna gäve anledning antaga, att köpeskillingen satts lägre än som syntes av förhållandena vid köpet be-tingas, värdet skulle läggas till grund för stämpelberäkningen.

I anslutning till denna sin uppfattning har collegium framställt vissa erinringar mot de i förslaget givna bestämmelserna om sättet att utreda fartygs värde i de fall, då detta icke kan anses sammanfalla med en uppgiven köpeskillning eller då, såsom vid byte, kontant köpeskillning icke erlagts. Bland annat har därvid framhållits, att skatten vore av i och för sig jämförelsevis underordnad betydelse och kunde, särskilt då den träffade överlåtelse av lott i fartyg, i viss mån jämföras med stämpel-skatten vid överlåtelse av fondpapper. Vidare vore värdesättningen av fartygen en mera komplicerad och grannlaga sak än värdesättningen av t. ex. en gåva i och för dess beskattning genom gåvoskatt. Värdesättningen

av fartyg, om den skulle bliva tillförlitlig, krävde alldeles särskild sakkunskap, varför ock anskaffandet av nödig utredning kunde i förekommande fall bliva för den skattskyldige nog så betungande och åsamka honom kostnader, som mången gång skulle bliva över hövan stora och till äventyrs till och med större än själva det skattebelopp, som ifrågakomme. Såvitt anginge fartyg, varom anmälan icke inginge till fartygsregistret, vore prövningsrätten överlämnad åt underordnad polismyndighet, hos vilken åtminstone icke i allmänhet kunde påräknas samma förutsättningar för en riktig och likformig behandling av dessa skatteärenden som hos en myndighet så kvalificerad som Kungl. Maj:ts befallningshavande.

Att skattegrundens omläggning på sätt föreslagits för sitt genomförande under alla omständigheter nödvändiggjorde, att den myndighet, som närmast skulle handhava skattetillämpningen, utrustades med en viss ökad befogenhet, vore alldeles givet, men å andra sidan vore ock angeläget, att sagda rätt icke utsträcktes längre än för ändamålet nödvändigt krävdes och i varje fall ej över den gräns, som föreskrefves av tillbörlig hänsyn till den garanti för ett behörigt utövande av rätten, som myndighetens kompetens erbjöde. I bägge dessa hänseenden syntes de föreslagna anordningarna giva anledning till betänksamhet; och även om en begränsning i myndighetens befogenhet kunde minska de betänkligheter rörande lämpligheten över huvud taget att åt länsman eller stadsfiskal överlämna den uppgift, varom fråga vore, kunde likväl desamma i allt fall icke därigenom alldeles hävas. Utom de redan framhållna anledningarna till tvivelsmål om sagda myndigheters kompetens i allmänhet för uppgiften komme så härtill ännu en omständighet, som vore ägnad att giva ökad styrka åt betänkligheterna, den nämligen att befattningshavarna i fråga tillika vore allmänna åklagare, som i denna sin egenskap skulle, i fall av skattskyldigs bristande fullgörande av någon skyldighet i här ifrågavarande hänseende, mot denne utföra ansvarstalan med rätt i förekommande fall till andel i den skattskyldige ådömda böter. Att åt en underordnad polismyndighet, som kunde tänkas benägen att vid sin verksamhet anlägga mera inkvisitoriska synpunkter, anförtro en uppgift av ifrågavarande art vore redan i och för sig mindre tilltalande och framstode med hänsyn till myndighetens särskilda ställning i nyss anmärkt hänseende såsom ännu mindre lämpligt samt kunde till äventyrs komma att giva åt skatten en förhatlig karaktär och därtill bliva — genom det misstroende, som kunde vållas till myndighetens opartiskhet — ägnat att nedsätta myndighetens auktoritet.

Kollegium har ifrågasatt, huruvida icke saken kunde, utan uppoffrande av något berättigat intresse, ordnas mera enkelt och tilltalande, därigenom att *dels*, liksom vid köp den deklarerade köpeskillingen i all-

mänhet skall reglera avgiftsbeloppet, även vid bytesavtal om fartyg eller fartygsslott en av bägge kontrahenterna på heder och samvete avgiven deklaration om fartygets eller fartygsslottens vid avtalet uppskattade värde — eventuellt med uppgift tillika om arten och kvantiteten av det bytesmedel, som utgjort vederlaget — lades till grund för taxeringen, om än för beredande av säkra medel mot eventuellt missbruk förbehölles rätt för myndigheten att i särskilda fall, då omständigheterna därtill föranledde, fordra förebringande av särskild bevisning, dels ock det bestyr med denna beskattningsangelägenhet, som enligt förslaget förlagts hos länsman eller stadsfiskal, överflyttades till antingen kronofogde och magistrat, vilka myndigheter med hänsyn till 4 § sjölagen redan hade ett visst åliggande beträffande de fartyg, som frågan gällde, eller ock till Kungl. Maj:ts befallningshavande, som ju innehade ett med det nu ifrågasatta ensartat uppdrag beträffande arvs- och gåvoskatten och på grund av sin befattning därmed syntes vara alldeles särskilt kvalificerad även för detta värv.

Emot förslaget att höja de allmänna skattesatserna har kommerskollegium haft några erinringar. De gällande skattesatserna syntes i och för sig och särskilt vid överlåtelse av lott i fartyg icke så alldeles obetydliga och, även om en mindre höjning icke under för närvarande rådande förhållanden skulle göra sig vidare kännbar, vore icke uteslutet, att den vid ändrade konjunkturer skulle verka tyngande för den allmänna omsättningen.

Utan att framställa något yrkande hade kollegium endast velat framhålla, att det syntes vara förtjänt att tagas i övervägande, huruvida icke, oberoende av huru skedde med stämpeln vid avtal om fast egendom, skatten vid köpeavtal rörande fartyg kunde bibehållas vid oförändrat belopp eller, därest höjning prövades böra ske, beloppet härav i allt fall sättas lägre än beträffande fast egendom.

Förhållandena vid bytesavtal syntes kunna åberopas för en än lindrigare skattebehandling av sådant fäng särskilt i det fall, att fartyg byttes mot fartyg jämt om jämt. I detta fall saknades strängt taget för skatten underlaget av en verklig affär och skedde icke överflyttning av rörligt kapital, varför med skattens karaktär vore mest överensstämmande, att fänget icke alls vore föremål för skatt. Såsom så mycket mera obilligt framstode det därför, då de gällande bestämmelserna till och med föranledde till en dubbelbeskattning av ett sådant avtal på grund därav, att skatt skulle erläggas för bägge fartygen. Kollegium ansåge detta missförhållande böra beaktas och föreslog, att skatten i berörda fall åtminstone måtte nedsättas till hälften. Skedde bytet icke jämt om jämt utan med mellangift, borde givetvis skatt för övervärdet erläggas fullt ut.

Kollegium har vidare framställt en del förslag till kompletterande detaljbestämmelser, som dock icke direkt sammanhånga med det framlagda förslagets bestämmelser i och för sig.

Till belysande av frågan om omfattningen och betydelsen av det fartygsmaterial, som faller utom registreringskyldigheten, men inbegripes under skatteplikten, har — om lustfartyg lämnas å sido — kommerskollegium meddelat följande: »I huvudsak hänför sig materialet till följande tre fartygsgrupper: fartyg avsedda uteslutande för fiske, bogserbåtar och andra mindre ång- och motorfartyg samt pråmar. Några närmare uppgifter om de hithörande fartygen, som icke äro föremål för den officiella sjöfartsstatistiken, stå icke kollegium till buds. Fartygen, som tillhöra den förstnämnda gruppen, äro tvivelsutan både många och värdefulla. Såsom särskilt anmärkningsvärda framstå inom denna grupp de s. k. trawlfartygen, som till antalet för något år sedan beräknades till omkring sjuttio, men numera torde hava minskats med ett antal av cirka tjugufem. Icke registrerade bogserbåtar samt mindre ång- och motorfartyg äro särdeles talrika, och antalet av dem, som skulle falla inom skattegränsen, ifall densamma bestämmes efter värde på sätt kollegium ifrågasatt (3,000 kr.), torde med all säkerhet snarare öfver än understiga ettusen. Pråmar slutligen, vilka i allmänhet äga en bruttodräktighet öfverstigande 40 ton, äro i all synnerhet till antalet betydande, delvis även värdefulla. Såsom i sin mån ägnat att giva en föreställning om de sistnämndas betydelse kan anföras, att enligt upplysningar från vederbörande hamnmyndigheter finnas enbart i Göteborg öfver 2,400 och i Stockholm omkring 1,200 pråmar.»

Departementschefen.

Med anledning av vad kommerskollegium i ämnet anført, får jag till en början erinra, att riksdagens till grund för den ävägabragta utredningen liggande skrivelse icke avser att vinna en fullständig revision av gällande bestämmelser om stämpelskatteskyldighet vid avtal om överlåtelse av fartyg och lott i fartyg, utan blivit begränsad till två bestämt angivna önskemål. Den utredning, som på föranstaltande av min företrädare i ämbetet blivit igångsatt, har i överensstämmelse härmed blivit begränsad till de frågor, som blivit av riksdagen särskilt berörda. En utvidgning av utredningen i syfte att åstadkomma en mera fullständig revision av alla hithörande bestämmelser, om nu en sådan revision öfver huvud taget varit av behovet påkallad, skulle helt säkert i avsevärd mån hava ökat utredningsarbetet och nu gjort det omöjligt att enligt riksdagens uttalade önskan framlägga förslag i ämnet till pågående riksdag. I frågans nuvarande läge har jag därför lämnat å sido åtskilliga av kommerskollegium antydda reformförslag, då det icke varit mig möjligt att nu bilda mig en säker övertygelse vare sig angående deras lämplighet eller angående de verkningar,

de skulle föra med sig, eller om möjligheten av deras praktiska genomförande. Jag har vid sådant förhållande funnit riktigast att, såsom skett, bygga på de bestämmelser i ämnet, som tidigare lämnats och år 1916 redan utformats. Då alltså skatteplikten hittills, om jag undantager byte, anslutit sig till skatteplikten vid överlåtelse av fast egendom, bör den ändring, som i sistnämnda avseende i proposition av den 9 sistlidna mars (nr 95 A) föreslagits, leda till motsvarande ändring i skatteplikten för överlåtelse av fartyg. Och tillåter jag mig i sådant avseende framhålla, att förevarande förslag icke innebär någon avvikelse från sagda princip. Liksom överlåtelse av aktier i fastighetsbolag och i rederibolag äro underkastade skatteplikt enligt fondpappersförordningen, bliva överlåtelse av andelar i fartyg och andelar (lotter) i rederibolag underkastade skatteplikt enligt förordningen angående stämpelavgiften. Och då man åsyftar att nu även vinna en rationell ordning i fråga om stämpelplikt vid byte av fartyg, har förslaget även i denna del i ena som andra avseendet anslutit sig till gällande bestämmelser om stämpelplikt vid byte av fast egendom. Härmed har jag emellertid icke velat påstå, att vid fastställande av stämpelplikt en direkt jämförelse mellan fast egendom och fartyg skulle vara under alla omständigheter på sin plats. För närvarande läser dock, såsom ock kommerskollegium antytt, någon vägande anmärkning mot stämpelpliktens storlek icke kunna göras. Om vid en återgång till normala förhållanden inom näringslivet en revision av nu gällande eller föreslagna bestämmelser skulle påfordras, torde en sådan revision icke heller utebli. Stämpelförordningens bestämmelser äro i långt högre grad än övriga även under normala förhållanden gällande skatteförfattningar beroende på de växlande konjunkturerna. Därom giva de så gott som årligen återkommande ändringarna ett tillfyllestgörande vittnesbörd.

Efter dessa mera allmänna uttalanden skall jag något närmare beröra några av kommerskollegium mot förslaget gjorda erinringar.

Förslagets bestämmelser om att stämpelavgift såväl vid köp som vid byte av fartyg alltid skall utgå i förhållande till fartygets värde äro enligt min mening fullt rationella och ägnade att på ett enkelt sätt åstadkomma en effektiv och likformig beskattning på förevarande område. I fråga om sättet för värdets konstaterande i särskilda fall synes mig den föreslagna anordningen, enligt vilken vid köp avtalad köpeskilling, i regel och där anledning till annat förhållande ej yppar sig, skall anses såsom ett uttryck för värdet, vara fullt rationell, likasom jag ock finner stadgandet om skyldighet att vid byte och i övriga fall, där köpeskilling ej kan läggas till grund för värdets uppskattning, genom intyg av trovärdiga män styrka värdet vara en enkel och säker utväg att få värdet objektivt konstaterat.

Den av kommerskollegium ifrågasatta anordningen att låta kontrahenterna på heder och samvete avgiva deklARATION om värdet å det eller de fartyg, om vilkas överlåtande de träffat avtal, är mindre ägnad att garantera en objektivt riktig värdesättning, och den blir mindre tilltalande, om deklARATIONEN, såsom kommerskollegium ifrågasatt, i vissa fall må frångås och då ersättas med sådant intyg av trovärdiga män, som enligt förslaget omedelbart skall anskaffas för att läggas till grund för värdets beräkning. I övrigt synes det mig, som om man i regel torde böra undvika att fordra försäkringar på heder och samvete om sådana förhållanden, som kunna vara främmande för deklARANTEN eller om vilka han kan hava svårt att uttala ett säkert omdöme.

Likaledes finner jag det vara en riktig åtgärd att i lagstiftningen fastslå såsom princip, att det *verkliga* värdet skall läggas till grund för uppskattningen. Endast vid konsekvent tillämpning av denna princip kan man förvänta, att uppskattningen skall bli enhetlig och likformig. Jag tror mig även hava rätt att förutsätta, att de myndigheter, som skola öva tillsyn över ifrågavarande stämpelbeskattnings riktiga genomförande, icke sakna möjlighet att bedöma, i vad mån uppgivna köpeskillingar stå i överensstämmelse med gällande marknadspris och huruvida i förekommande fall avgivna intyg om fartygs värde äro att anse såsom trovärdiga. Såväl i stämpelförordningen som i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva finnas redan förut bestämmelser, som anvisa myndigheterna att i vissa fall erhålla ledning vid uppskattning av egendomens värde genom intyg av trovärdiga män. Det är därvid fråga om allehanda slag av egendom. Även fartyg kan ingå i sådan egendom, som får uppskattas enligt intyg av trovärdiga män. De möjligheter att genom intyg av trovärdiga män styrka värdet å fartyg, då skatt skall utgå i förhållande till detta värde på grund av bestämmelserna i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, torde helt säkert i lika hög grad föreligga, då det gäller att visa värdet i och för tillämpning av här ifrågavarande stämpelbeskattning. Att skattens belopp är mindre i det ena fallet än i det andra torde för denna frågas bedömande vara utan betydelse.

En fråga, som i och för sig ju alltid kan bli föremål för övervägande, är frågan om lämpligheten att anförtro den omedelbara tillsynen över stämpelskatteskyldighetens fullgörande åt den ena eller den andra myndigheten, särskilt då — såsom före tillkomsten av 1916 års författningsändringar förhållandet var med avseende å överlåtelser av fartyg, som icke införas i fartygsregistret — ingen viss myndighet har sig ålagt att å tjänstens vägnar följa med dylika överlåtelser och tillse, att de bli behörigen stämpelbelagda. Genom de ändringar, som på grund av 1916

års riksdagsbeslut infördes på detta område, har nu emellertid viss myndighet fått sig ålagt att taga befattning med dessa ärenden och direkt övervaka, att bestämmelserna om stämpelskatteskyldighet vid köp och byte av fartyg enligt skriftliga avhandlingar behörigen efterlevas. Det synes mig ligga nära till hands att åt samma myndighet anförtro uppsikten däröver, att även de muntliga avtalen om dylika överlåtelse, då de nu föreslås att bli stämpelpfiktiga, behörigen underkastas stämpelpfiktien. Den omständigheten, att den föreslagna myndigheten tillika är åklagaremyndighet, synes mig utgöra ett ökat skydd för beskattningens effektivitet, och de betänkligheter, som ur åtskilliga synpunkter av kommerskollegium framhållits emot denna anordning, synas mig icke vara av den betydelse, att de nu böra föranleda till ett frångående av 1916 års beslut i denna del, även om man beaktar att genom de nu föreslagna bestämmelser den kontrollerande myndighetens uppgift blir i viss omfattning vidare än den förut är.

Såsom jag redan framhållit, bör en höjning av stämpelavgiften vid köp och byte av fast egendom konsekvent fordra en motsvarande höjning av avgiften vid köp och byte av fartyg. I enlighet härmed har jag med hänsyn till det förslag till höjning av förstnämnda avgift, som i propositionen den 9 mars 1917 underställts riksdagens prövning, nu föreslagit, att stämpelavgiften vid köp och byte av fartyg skall utgöra en krona för varje fulla 100 kronor av fartygets värde.

Om jag således icke funnit anledning att frångå de principer, som ligga till grund för det inom finansdepartementet av landskamreraren Landén utarbetade förslaget, har jag dock med anledning av vad vid förslagens granskning framhållits beträffande önskvärdheten av vissa ändringar i eller tillägg till förslagens detaljbestämmelser låtit i vissa, dock mindre betydande delar omarbeta dessa.

Det har sålunda ansetts lämpligt att med hänsyn därtill, att tillämpningen av förordningens bestämmelser rörande stämpelpfikt vid köp av fartyg gjorts i större utsträckning beroende av ett flertal polismyndigheters måhända växlande uppfattning, i författningen uttryckligen uttalas, att avgiftsskyldighet icke äger rum vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg. Enligt lagen om köp och byte av lös egendom den 20 juni 1905 skall beställning anses såsom köp. Såsom dåvarande departementschefen vid anmälan av förslag till vissa ändringar av stämpelförordningen anförde till statsrådsprotokollet den 12 maj 1916, har det ansetts, att stämpelfrihet borde äga rum, då köp av fartyg grundat sig på beställning, som avsett nybyggnad av fartyget. Ehuru även praxis härutinnan hittills visat sig gå i avsedd riktning, har jag ansett mig böra föreslå

lagfastandet av denna uppfattning. Givet är, att härigenom åsyftas allenast att fritaga den ursprungliga beställningen från stämpelskatteplikt. Om beställare överlåter kontrakt om beställning av fartyg på någon, föreligger med avseende å denna och därefter möjligen förekommande överlåtelser av kontraktet icke någon anledning till skattefrihet.

Den enligt 10 § i förslaget vederbörande myndighet givna befogenhet att i och för stämpelavgiftens beräkning bestämma fartygs värde efter egen prövning har jag ansett mig icke böra bibehålla i det förslag till förordning, som jag nu underställer Kungl. Maj:ts prövning. Säsom kommerskollegium påpekat, kan en så vidsträckt befogenhet i något fall giva anledning till missbruk. Myndighetens rätt och skyldighet att i varje fall pröva tillförlitligheten av den utredning om värdet, som åvägabragts, kvarstår alltjämt och torde föranleda till samma trygghet för en rätt värdesättning, som skulle vara att förvänta vid bibehållande av det ursprungligen föreslagna stadgandet. 10 § har underkastats härav påkallad omarbetning.

I 47 § 7 mom. hava vidtagits mindre förändringar för att under straffsanktionen inbegripa även muntliga avtal.

**Övriga
stämpelavgif-
ter.**

I sammanhang med nu berörda fråga, har jag att anmäla vissa ytterligare förslag till ändring av gällande bestämmelser om stämpelplikt, vilka utgjort föremål för utredning inom finansdepartementet.

*Stämpelfri-
het för nyk-
terhets-
nämnder
m. fl. i vissa
fall.*

Förslag har sålunda framlagts därom att frihet från stämpelavgift enligt I. kapitlet stämpelförordningen skulle medgivas nykterhetsnämnder, alkoholistanstalter och enskilda parter i mål och ärenden rörande tillämpning av bestämmelserna om behandling av alkoholister. Efter det statskontoret tillstyrkt den ifrågavarande skattefriheten, har jag låtit inom finansdepartementet upprätta härav betingat förslag till ändring av 7 § stämpelförordningen.

*Av begräns-
ningen i
rätten att
fullfölja
talan i
högsta dom-
stolen be-
tingad änd-
ring i 36 §
2 mom.*

Den nya lydelse, som 30 kapitlet rättegångsbalken erhållit genom lagen den 14 maj 1915, har föranlett behov av ändringar i stämpelförordningen i fråga om rätten att fullfölja talan eller anföra besvär över hovrätts beslut i vissa fall. Genom förordning den 27 juni 1916 vidtogs i sådant avseende erforderlig ändring i 20 § 1 mom. Nu föreslår jag, efter inhämtande av yttranden från rikets hovrätter, ytterligare ändring i 36 § 2 mom. med avseende å i denna paragraf avsedda fall.

*Av förslaget
till lag om
fastighets-
bildning i
stad m. m.
betingade
ändringar i
1 och 3 §§.*

Vid det förslag till förordning angående fastighetsregister för stad, som den 30 september 1911 avgivits av särskilda kommitterade, funnos fogade förslag till kungörelser rörande ändrad lydelse av §§ 1 och 3 i förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen och §§ 1 och 3 i förordningen den 18 september 1908 angående stämpelavgiften

av innehåll att i båda förordningarnas § 1 skulle införas en föreskrift att myndigheter i municipalsamhällen skulle i fråga om expeditionslösen och stämpel till expeditioner hänföras till den första av de i paragrafen upptagna avdelningar och att i de tariffen, som finnes intagna i förordningarnas § 3, skulle införas i förslaget angivna belopp, som i lösen och stämpel skulle erläggas för utdrag av fastighetsregister, d. v. s. jordregister och fastighetsregister för stad. Till utdrag av jordregistret, vilket ju alltid föres av en statens tjänsteman, förste lantmätaren, skulle erläggas allenast stämpelavgift. Så skulle ock vara händelsen, då fastighetsregister enligt bestämmelserna för stad fördes av förste lantmätaren, vilket kunde vara fallet beträffande stad, som lydde under landsrätt, samt köpingar och vissa municipalsamhällen. Fördes däremot fastighetsregister enligt föreskrifterna för stad av person i stadens, köpingens eller municipalsamhällets tjänst, skulle för utdrag av registret erläggas såväl lösen som stämpelavgift.

I sina motiv till förslagen hava kommitterade bland annat anfört:

Beträffande frågan om och med vilket belopp lösen eller stämpelavgift skulle erläggas för utdrag av fastighetsregister, syntes skillnad böra göras mellan å ena sidan det fall, då fastighetsregister för landet (inklusive köpingar och municipalsamhällen) eller för stad under landsrätt fördes av förste lantmätaren å tjänstens vägnar eller efter särskilt förordnande av Konungen, samt å andra sidan sådant fall då för stad samt köping eller municipalsamhälle, varest fastighetsregister skulle upprättas enligt de för stad meddelade bestämmelser, en utav staden eller samhället avlönad tjänsteman vore registerförare.

I senare fallet syntes vederbörande samhälle kunna påräkna bidrag till kostnaden för registerföringen genom att registerföraren berättigades uppbära lösen för utdrag av registret. I sådant syfte hade den föreslagna ändringen av förordningen angående expeditionslösen tillkommit.

Enligt kungörelsen den 18 december 1908 angående ändrad lydelse av § 15 i nyssnämnda förordning åläge det förste lantmätare att utan lösen åt vederbörande utfärda utdrag av jordregistret. Samma skyldighet borde naturligtvis åligga förste lantmätare i fråga om utdrag av fastighetsregister för stad under landsrätt samt för köping eller municipalsamhälle, vare sig, vad anginge köping eller municipalsamhälle, fastighetsregister skulle föras enligt de för landsbygden meddelade bestämmelser eller såsom för stad.

Då även för municipalsamhälle en av samhället avlönad tjänsteman kunde vara registerförare, hade bestämmelse ansetts erforderlig om den avdelning, till vilken sådan tjänsteman enligt förevarande författningar kunde vara att hänföra.

I den förordning angående stämpelavgiften, som utfärdades den 19 november 1914, finnas införda föreskrifter angående stämpelavgift till utdrag av jordregistret.

1914 års fastighetsregisterkommission, vilken efter erhållet uppdrag omarbetade fastighetsregisterkommitténs förslag, framlade i sitt den 31 december 1914 avgivna betänkande förslag till kungörelse rörande ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften och till kungörelse rörande ändrad lydelse av §§ 1 och 3 i förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen och anförde härom i sina motiv:

Sedan i den förordning angående stämpelavgiften, som utfärdades den 19 november 1914 för att träda i kraft med ingången av år 1915, i fråga om stämpel till utdrag av jordregister införts bestämmelser, som skilde sig från de i 1911 års förslag upptagna, hade kommissionen funnit sig böra föreslå efter nämnda förordning lämpade föreskrifter om stämpelavgift och lösen för utdrag av fastighetsregister för städer och andra samhällen, för vilka fastighetsregister fördes efter bestämmelserna för stad. De av kommissionen utarbetade förslag till särskilda kungörelser rörande ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i omnämnda förordning och i §§ 1 och 3 i förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen utginge ifrån, att kostnaden för ett utdrag av fastighetsregistret skulle vara densamma, evad utdraget avsåge fastighet i stad eller å landet, men att medan hela avgiften för utdrag av ett register, som fördes av en utav staten avlönad tjänsteman, i form av stämpel komme statsverket till godo, åtminstone en del av motsvarande avgift borde tillfalla registerförare, som avlönades av vederbörande kommun. Av förslagets uppställning torde utan vidare följa, att där fastighetsregister för stad under landsrätt eller för köping eller därmed jämförligt samhälle fördes av förste lantmätaren i länet, hela avgiften för förekommande registerutdrag skulle utgå såsom stämpelavgift.

Med uttrycket »därmed jämförliga samhällen» i författningsförslagen avsågos sådana fall, där förordnandet om tillämpning av lagen angående stadsplan och tomtindelning, ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer samt vad i hälsovårdsstadgan för riket föreskrives om stad eller av en eller flera av nu nämnda författningar avser kommun i dess helhet.

Sedan 1916 års riksdag förklarar sig icke kunna godkänna riksdagen förelagda förslag angående fastighetsregistreringen i städer och vissa därmed jämförliga samhällen samt ytterligare utredning av frågan uppdragits åt särskilda sakkunniga — 1916 års fastighetsregisterkommission —, har denna

kommission den 1 november 1916 avgivit nytt förslag i ämnet, upptagande jämväl förslag till kungörelse om ändrad lydelse av §§ 1 och 3 i förordningen den 7 december 1883 om expeditionslösen och kungörelse om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften. De sålunda framlagda förslagen skilja sig icke i sak från de av 1914 års kommission framlagda; endast ett par mindre av kommissionens förslag i övrigt betingade jämkningar hava av kommissionen vidtagits i förslagen av år 1914.

Eders Kungl. Maj:t har den 19 december 1916, på föredragning av chefen för justitiedepartementet, beslutat till riksdagen avlåta proposition, innefattande de av 1916 års kommission framlagda lagförslagen angående fastighetsbildning och fastighetsredovisning i städer och vissa stadslignande samhällen.

I följd av jämkning, som skett i rubriken till 1916 års kommissions förslag till lag om fastighetsbildning i stad m. m. samt ändringar, som i anledning av lagrådets erinringar ägt rum i samma lagförslags 2 kap. har i nämnda kommissions förslag till kungörelse om ändringar i stämpelförordningen orden »2 kap. 6 § i lagen om fastighetsbildning i stad m. m.» utbytt mot orden »2 kap 5 § i lagen om fastighetsbildning i stad».

Enligt 1916 års kommissions förslag kan förste lantmätaren såsom sådan ej vara registerförare för stad, utan endast för samhälle å landet.

För det genomförande av de av 1916 års kommission föreslagna ändringarna i förordningen angående expeditionslösen, som lär bli en följd av ett godkännande av förslaget till ändringar i förordningen angående stämpelavgiften, torde det ankomma på chefen för civildepartementet att vidtaga erforderliga åtgärder.

Härjämte får jag anmäla, att ett av lantmäteristyrelsen väckt förslag om ändring av 3 § stämpelförordningen i fråga om stämpelavgift för geometrisk karta och för resolution på ansökan om förordnande för lantmätare eller med honom med avseende å behörighet till vissa förrättningar likställd tjänsteman eller annan person att verkställa lantmäteriförrättning eller annan förrättning, vartill lantmätare författningsenligt kan förordnas, varit föremål för utredning. Statskontoret har i anbefallt utlåtande över framställningen den 2 mars 1917 av anförda skäl ansett sig böra avstyrka berörda ändringsförslag, och jag får hemställa, att detsamma icke må föranleda vidare åtgärd.

Av lantmäteristyrelsen väckt förslag om ändring i 3 §.

Departementschefen uppläste härefter förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 §

i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, och hemställde, att detsamma måtte föreläggas riksdagen till antagande.

Statsrådets övriga ledamöter förenade sig i denna hemställan;

och behagade Hans Maj:t Konungen härtill lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle med den lydelse bil. till detta protokoll utvisar avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Stig Östergren.

Bilaga.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 8, 10, 34 och 47 §§ i förordningen den 19 november 1914
angående stämpelavgiften.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Byte av fartyg (pråm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om bytet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 90 öre för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Anmälan, varom här är fråga, skall åtföljas av intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män om fartygets värde.

I övrigt skall i tillämpliga delar i fråga om byte av fartyg gälla vad om köp av fartyg i denna paragraf är stadgat.

Köp av fartyg (pråm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om köpet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 90 öre för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Upphör fartyg på grund av försäljning till utlandet att vara svenskt, skall anmälan för dess avförande ur fartygsregistret förses med stämpel enligt vad här ovan stadgas.

Vid köp av fartyg från utländsk ägare äger här ovan stadgade avgiftsskyldighet icke rum.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlåtes inom den för anmälan stadgade tid och inom samma tid i sammanhang med sådan anmälan företes, äger stämpelbeläggning rum endast för sista fånet.

Anmälan, som här ovan omförmäles, skall åtföljas av skriftlig, såväl av köparen som av säljaren meddelad uppgift å köpeskillingen ävensom på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form därutöver lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet.

Sökes på grund av köpeavhandling om fast egendom eller om fartyg hos offentlig myndighet inteckning eller på grund av köpeavhandling, som nyss nämnts, eller köpeavhandling om lösören, vilka i säljarens vård kvarbliva, betalning för ogulden köpeskillning, skall köpeavhandlingen förses med särskild stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket inteckning eller betalning sökes;

dock är köpeavhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Se för övrigt 9, 10 och 13 §§ samt 34 § 2 mom.

10 §.

1 mom. lika med nuvarande 10 §.

2 mom. Vid köp av fartyg beräknas stämpelavgiften å köpeskillingen, därest icke omständigheterna giva anledning till antagande, att denna understiger fartygets verkliga värde.

Vid byte av fartyg ävensom vid köp av fartyg, där köpeskillingen icke kan läggas till grund för stämpelberäkningen, skall stämpelavgiften beräknas å fartygets efter uppskattning utrönta värde.

Värdet bestämmes med ledning av intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män eller efter vederbörande myndighets prövning.

Vad i detta moment är stadgat i fråga om köp och byte av fartyg äger motsvarande tillämpning beträffande köp och byte av lott i fartyg.

3 mom. De bevis och intyg samt övriga upplysningar, som prövas nödiga för styrkande av värdet av i denna paragraf omförmäld egendom, skola av den avgiftsskyldige tillhandahållas vederbörande myndighet, vid äventyr att de eljest på den avgiftsskyldiges bekostnad införskaffas.

34 §.

1.

2. Senast inom en månad efter det avtal, vare sig skriftligt eller muntligt, träffats om köp av ej registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg om minst 40 bruttotons dräktighet eller av lott i sådant fartyg skola säljaren och köparen hos länsmannen i det länsmandistrikt eller stadsfiskalen i den stad, där fartyget vid försäljningen hade sin hemort, gemensamt göra skriftlig anmälan om det träffade avtalet. Anmälan skall avgivas i två exemplar, av vilka det ena förses med stämpel till behörigt belopp. Där avtalet ingåtts skriftligen, skall anmälan åtföljas av avhandlingen därom samt innehålla uppgift om, vilken av kontrahenterna denna tillhör.

Länsmannen eller stadsfiskalen skall tillse, att anmälan dels åtföljes av de i 8 § under rubriken: köp av fartyg omförmälda handlingar och dels är försedd med stämpel till behörigt belopp och, därest det sistnämnda icke är förhållandet, anmana kontrahenterna att åsätta felande stämpel samt därvid erinra om den i 47 § stadgade påföljd för underlåtenhet.

Sedan anmälan befunnits vara behörigen stämpelbelagd och de åsatta stämplarna funnits vara makulerade, skall länsmannen eller stadsfiskalen å det stämpelbelagda exemplaret av den ingivna anmälan utan avgift meddela bevis, att anmälan behörigen stämpelbelagd blivit hos honom förededd, och om dagen, då detta skett, varefter berörda exemplar av anmälingsskriften tillhandahålles den av kontrahenterna, som ingivit handlingarna. Har avhandling om köpet åtföljt anmälan, skall enahanda bevis utan avgift tecknas därå och avhandlingen därefter tillhandahållas den, som i anmälan uppgivits som dess ägare.

Vad i detta moment är stadgat beträffande köpeavhandling om fartyg äger motsvarande tillämpning med avseende å avhandling om byte av fartyg.

47 §.

1.—5. se förslag i kungl. propositionen nr .

6. Om köpare av registreringspliktigt eller eljest registrerat fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåter att inom stadgad tid anmäla fånget till inskrivning i fartygsregistret och därigenom föranleder, att stämpelavgift för fånget icke i behörig ordning erlägges, böte ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förses, dock minst tjugufem kronor. Lag samma vare

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 284 häft. (Nr 331.) 4

för den, som genom byte blivit ägare av fartyg eller lott i fartyg, som här sägs.

Om säljare och köpare av icke registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg, vars dräktighet minst uppgår till 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåta att förse den i 34 § 2 mom. omförmälda anmälan vid dess ingivande till vederbörande länsman eller stadsfiskal med stadgad stämpel, böte vardera hälften av den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor. Lag samma vare för den, som genom byte blivit ägare av fartyg eller lott i fartyg, som här sägs.

Där säljare och köpare av fartyg, varom i andra stycket av detta moment är sagt, eller av lott i sådant fartyg underlåta att inom tid och på sätt, som i 34 § 2 mom. stadgas, om det upprättade avtalet göra anmälan, böte vardera ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förseas, dock vare minsta bot för en var av dem tjugufem kronor; och gäller vad här stadgat i tillämpliga delar även med avseende å dem, vilka med varandra träffat avtal om byte av fartyg eller lott i fartyg, som här sägs.

7. Har köpare eller säljare av fast egendom eller av fartyg eller lott i fartyg genom avtal om betalning utöver vad den för lagfarts vinnande eller vid anmälan till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet företedda köpeavhandling innehåller eller genom erläggande eller mottagande av sådan betalning föranlett, att stämpelavgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med vad därtill hörer eller fartyget eller fartygslotten, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock icke under tjugufem kronor.

8—10. se förslag i kungl. propositionen nr .

V. P. M.

Herr Statsrådet och Chefen för finansdepartementet har uppdragit åt mig att efter verkställd utredning avgiva förslag till de ändrade bestämmelser i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, som blivit ifrågasatta av riksdagen i dess skrivelse n:r 264 den 15 juni 1916 eller eljest erfordrades för att erhålla ökat utbyte av stämpelavgiften vid överlåtelse av fartyg.

I nämnda skrivelse, vari riksdagen anmälde sitt beslut med anledning av ett med nådiga propositionen n:r 195 framlagt förslag om vissa ändringar i nyss åberopade förordning, anförde riksdagen bland annat, beträffande stämpelavgiften vid byte av fartyg, att förslaget bibehölle beräkningen enligt tontal, men att det syntes riksdagen uppenbart, att, därest vid byte av fartyg, som äro av olika värde, mellangift förekomme, sådan mellangift, åtminstone då den uppginge till avsevärt belopp, icke borde undgå beskattning. Huruvida dylik beskattning kunde äga rum med stöd av de föreslagna bestämmelserna, hade riksdagen icke varit i tillfälle att fastställa. Därest så skulle befinnas icke vara fallet, hade det syntes riksdagen erforderligt, att särskild bestämmelse härom meddelades. Därjämte uttalade riksdagen önskvärdheten av att en påbörjad utredning för utarbetande av kompletterande föreskrifter i syfte att utsträcka stämpelskattskyldigheten till vissa muntliga avtal om köp eller byte av fartyg, som fortfarande komme att gå fria från stämpelavgift, komme att leda till resultat i tillräckligt god tid, för att förslag till fullständigande bestämmelser skulle kunna föreläggas nästföljande års riksdag.

Efter fullgörandet av den mig anförtrodda utredningen får jag härjämte vördsamt överlämna förslag till ändring av stämpelförordningens bestämmelser i hithörande delar; och får jag tillika avgiva följande uttalande i ämnet.

Enligt gällande lagstiftning utgår stämpelavgiften vid köp av fartyg med 60 öre för varje fulla 100 kronor av köpesumman, men vid byte av fartyg med 15 öre för varje bruttoton av fartygets dräktighet, således i princip i förra fallet i förhållande till fartygets värde och i senare fallet efter dess storlek. I fråga om stämpelavgiftens beräkning efter tontal bibehöll, såsom riksdagen påpekat, det i propositionen n:r 195 vid 1916

års riksdag framlagda förslaget hittills gällande bestämmelser för de fall, då överlåtelse av fartyg skett genom byte. Bestämmelsernas tillämpning hade icke, såvitt känt var, vållat osäkerhet eller eljest föranlett svårigheter. Den för byte bestämda stämpelavgiftens belopp ansågs för det dåvarande icke behöva höjas eller ändras, och bestämmelserna ansågos icke i någon särskild grad ägnade att leda till missbruk i syfte att kringgå den avgiftsplikt, som stadgats för överlåtelse av fartyg genom andra fång än byte, eller den avgiftsplikt, som enligt författningens anda kunde göras gällande vid fång av blandad karaktär.

Fall hava emellertid, enligt vad numera blivit upplyst, förekommit, varav synes framgå, att gällande bestämmelser om stämpelavgift icke blott vid byte utan även vid köp av fartyg äro lätta att kringgå. Det torde sålunda icke saknas fall, där bytesformen väljes i syfte att kringgå skattebestämmelserna. Även där sådan avsikt ej föreligger, kan det vid bytesavtal av blandad karaktär på grund av mellangiftens relativt stora belopp synas påtagligt, att en under form av byte skedd överlåtelse av fartyg till sin natur mera är köp än byte. Ett exempel på dylikt byte kan anföras. Under hösten 1916 bortbytte ett rederi sitt fartyg om 3,422 bruttoton mot ett annat rederis fartyg om 5,376 bruttoton, men fick såsom mellangift betala ett belopp i penningar av $2\frac{1}{4}$ miljon kronor. Vid skeende anmälan härom till fartygsregistret uttogs stämpelavgift dels enligt de bägge fartygens dräktighet med 15 öre för varje bruttoton, dels såsom för en köpesumma med 60 öre för varje fullt hundratal kronor av mellangiftsbeloppet. Kontrahenterna själva ansågo tydligen, att överlåtelserna vore att anse såsom byte, och begärde hos statskontoret upplysning rörande det belopp, varmed stämpelavgift skulle utgå för det dem emellan upprättade bytesbrevet. Med ledning av de upplysningar, som voro för statskontoret tillgängliga och vilka fullständigt klargjorde beskaffenheten av den å vardera sidan lämnade valutan, förklarade statskontoret genom resolution den 10 oktober 1916, att stämpelavgiften skulle beräknas endast efter fartygens dräktighet och sålunda uppgå för det ena fartyget till 513 kronor 30 öre och för det andra fartyget till 806 kronor 40 öre, vilka belopp med 13,500 kronor understiga den avgift, som erlagts vid registreringen.

Det finnes vidare anledning antaga, att även vid köp av fartyg fall förekomma, där kontrahenterna sätta köpeskillingen lägre än fartygets verkliga värde antingen direkt i syfte att på så sätt till någon del undandraga sig fullgörandet av den lagstadgade avgiftsskyldigheten eller av annan anledning, men med samma resultat: att beskattningsbestämmelserna eluderas.

Riksdagen torde med sin framställning icke hava åsyftat att vinna ändring av nu gällande bestämmelser i förevarande avseende i vidare mån än att därigenom beredes trygghet mot kringgående av den avgiftsskyldighet, som stämpelförordningen nu stadgar för olika slag av överlåtelser, och att åstadkomma dessa bestämmelsers fullständiggande i de delar, där de nu förete luckor. Måhända skulle även en åtminstone formellt tillfredsställande lösning av frågan kunna vinnas genom ett stadgande, varigenom all tvekan i avseende å avgiftsskyldighet för mellangift, som lämnas vid byte av fartyg, undanröjdes, utan att nu gällande grunder för stämpelavgiftens beräkning ändrades. Därmed vore dock icke de andra antydda möjligheterna till bestämmelsernas kringgående förebyggda.

För att på en gång skydda sig mot kringgåenden av alla slag och bringa bestämmelserna om stämpelskattskyldighet vid överlåtelser av fartyg till full enhetlighet, oberoende av överlåtelstens natur av köp eller byte, samt till överensstämmelse med vad redan gäller i fråga om skattskyldigheten vid fång av annan egendom, erbjuder sig emellertid en annan, fullt rationell lösning av frågan. Denna lösning innebär visserligen en radikal omläggning av nu gällande grunder i fråga om stämpelplikten för fartygs överlåtelse genom byte, men den leder även till ett från alla synpunkter mera tillfredsställande och säkert resultat. Utvägen är att vid alla slag av fartygsöverlåtelser, där stämpelavgift ifrågakommer, ställa avgiftens storlek i beroende av fartygets värde. I denna riktning gick den ändring av hithörande bestämmelser, som genomfördes vid 1916 års riksdag, då rättigheten att i vissa fall antaga tontalet till beräkningsgrund för stämpelavgiften afskaffades med avseende å köp av fartyg. Bestämmelsen, att stämpelavgiften med avseende å dessa fång alltid skall beräknas å köpeskillingen, får anses såsom ett uttryck för strävandet att lägga gällande pris — d. v. s. värdet — till grund för avgiftsberäkningen. Det synes vara skäl att fortgå på den sålunda inslagna vägen, även i fråga om byte av fartyg.

Att vissa svårigheter möta vid en sådan omläggning, torde vara uppenbart, men de kunna helt säkert övervinnas. Om dessa svårigheter har jag i ett annat sammanhang redan erinrat. Såsom jag nämligen i min till Herr Statsrådet under år 1916 avgivna promemoria angående en tonnagebeskattning (se kungl. propositionen n:r 232 år 1916, sid. 28) framhållit, föreligga icke några officiella värden å fartyg. Ej heller kunna de av fartygsägarna bokförda värdena eller fartygens försäkringsvärden anses lämpliga såsom objektiva skattevärden. Mot en uppskattning av fartygets värde i särskilda fall resa sig ej så obetydliga svårigheter, och det torde kunna befaras, att sådana uppskattningar skola visa en viss ojäm-

het, vilket i sin ordning måste leda till en i motsvarande grad ojämn beskattning. Givet är dock, att nämnda svårigheter och olägenheter icke med avseende å stämpelbeskattningen vid byte av fartyg äro ens närmelsevis av samma betydelse, som de skulle hava varit vid den allmänna tonnagebeskattningen. De fall, då stämpelavgift för byte skall erläggas, äro relativt få, och en särskild värdesättning av de fartyg, som överlåtas genom byte torde vid sådant förhållande kunna äga rum med erforderlig noggrannhet samt, utan alltför mycket besvär från vederbörande ämbetsmyndighets sida, även kunna behörigen kontrolleras. Särskilt lär det gälla med avseende å sådana fartygsöverlåtelser, som skola för registrering anmälas hos kommerskollegium. Detta ämbetsverk torde, efter vad jag vill antaga, med erforderlig sakkunskap kunna bedöma, i vad mån skedda uppskattningar stå i överensstämmelse med de å varje tid gällande värdena.

Vid köp av fartyg utgår ju, såsom förut är nämnt, stämpelavgiften redan nu i princip efter fartygets värde. Såsom uttryck för värdet har godkänts den avtalade köpesumman, varför avgiften beräknas å denna. Vid ett insläende på ovan angivna väg beträffande byte av fartyg, saknas givetvis varje anledning att frångå den beträffande köp av fartyg redan beträdda vägen. Stämpelavgiften bör principiellt beräknas på grundval av fartygets värde vid alla slag av fartygsöverlåtelser. Vid beräkning av stämpelavgiften vid köp av fartyg godkännes sålunda enligt förslaget fortfarande köpesumman såsom ett uttryck för värdet, dock under det av erfarenheten framtingade förbehållet, att densamma icke understiger fartygets gällande verkliga värde. Finnes anledning antaga, att köpesumman understiger värdet, företages en värdeuppskattning, och avgiftsberäkningen grundas på det därvid funna verkliga värdet, vilket, enligt vad jag förut satt, skulle betyda det *gällande saluvärdet*.

Vid byte av fartyg eller eljest, när köpeskillning icke kan läggas till grund för beräkning av stämpelavgiften, skall uppgift om fartygets värde bestyrkas genom intyg av trovärdiga, med saken förtroagna män. Sådant intyg bör åtfölja anmälan om registrering av fartyget eller, i fråga om ej registreringspliktigt och i fartygsregistret ej heller infört fartyg, den anmälan om fartygets överlåtelse, som skall ingivas till vederbörande länsman eller stadsfiskal. Det verkliga värdet beräknas därefter med ledning av företedda bevis eller efter vederbörande myndighets prövning. Något nytt institut kan icke genom här anförda bestämmelser sägas införas i lagstiftningen, då liknande stadganden redan finnas i såväl stämpelavgiftsförordningen, beträffande fast egendom utan särskilt taxeringsvärde, som i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva.

Bevis, intyg och övriga upplysningar skola enligt förslaget tillhandahållas av den avgiftsskyldige. Underlåter han detta, äger vederbörande myndighet på hans bekostnad införskaffa de erforderliga uppgifterna. Stadgandet härom har för konsekvensens skull givits en vidsträcktare syftning, i det att det omfattar även de bevis, som erfordras för beräkning av stämpelavgift, som skall utgå efter värdet av fast egendom, något, som endast torde innebära ett lagfästade av rådande praxis (se 10 §). Jag vill erinra därom, att arvskatteförordningen, med vilken stämpelavgiftsförordningen i en mängd avseenden överensstämmer, innehåller i 9 § en bestämmelse, varigenom den skattskyldige ålägges att tillhandahålla vederbörande myndighet erforderliga bevis o. d.

Principen om beräkning av stämpelavgiften efter fartygets värde har givetvis sin största betydelse beträffande registreringspliktiga eller, ehuru icke registreringspliktiga, dock registrerade fartyg. Enligt förslaget har emellertid principens tillämpningsområde utsträcks att omfatta även icke registreringspliktiga fartyg. På denna punkt har jag visserligen ställt mig rätt tveksam, då vederbörande länsmän eller stadsfiskaler, till vilka anmälan om skriftlig överlåtelse av sådant fartyg skall göras, givetvis icke kunna undantagslöst förutsättas äga erforderlig kompetens för bedömande av fartygs värde. Jag har emellertid funnit ett konsekvent genomförande av principen om värdet såsom grund för beräkningen av stämpelavgift vid överlåtelse av fartyg i stort sett innebära så väsentliga fördelar, att jag icke ansett förslaget härom böra övergivas på grund av de svårigheter, som vid genomförandet möta på ett begränsat område. För övrigt kommer ju även länsmännen eller stadsfiskalen att vid prövning av fartygs värde hava ledning att hämta av de intyg om värdet, som skola åtfölja anmälan, och man har rätt att förutsätta, att han kan avgöra, i vad mån förtroende kan hysas för de mäns omdöme, som meddelat sådant intyg.

Med hänsyn därtill att säljare och köpare av fartyg enligt 34 § 2 mom. äro gemensamt ansvariga för att anmälan om överlåtelse av fartyg i vederbörlig tid och ordning göres, har stadgandet i 47 § om ansvar för underlåtenhet att förse anmälan med stadgad stämpel ansetts böra gälla såväl säljare som köpare. I överensstämmelse härmed har ändring av sistberörda stadgande vidtagits.

För vinnande av det i riksdagens skrivelse uttalade önskemålet, att alla muntliga avtal om överlåtelse av fartyg skola träffas av stämpelplikten, har jag föreslagit ovillkorlig anmälningskyldighet hos polismyndigheten beträffande sådana överlåtelser, där de icke skola införas i fartygsregistret. Enligt verkställd undersökning finnas för närvarande i Sverige omkring 100 svenska fartyg om minst 40 bruttoton, vilka icke äro införda

i fartygsregistret, men om vilka officiella uppgifter inkommit till vederbörande statsmyndighet, därav 40 motorbåtar, 49 bogserbåtar och 11 ånglustjakter. Antalet tilläventyrs härutöver förefintliga icke registrerade fartyg om minst 40 bruttoton kan icke uppgivas, men torde helt säkert icke vara synnerligen avsevärt. De fall, då anmälningsplikt enligt 34 § 2 mom. kan komma att föreligga, kunna således beräknas bliva ganska få, och den föreslagna lagstiftningen om stämpelbeskattningens utsträckande till muntliga avtal om köp och byte av icke registrerade fartyg har således icke någon större praktisk betydelse.

I fråga om beloppet av den stämpelavgift, som skall utgå vid överlåtelse av fartyg, torde konsekvensen bjuda, att vid den, enligt vad jag har mig bekant, ifrågasatta höjningen av stämpeln vid överlåtelse av fast egendom från nuvarande belopp 60 öre till 90 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde även förstnämnda stämpelavgift höjes från 60 öre till 90 öre för varje fulla 100 kronor av fartygets värde. I förslaget har således avgiften bestämts till detta högre belopp.

Stockholm den 16 februari 1917.

Otto V. Landén.